

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/27/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118011723
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3118011723.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Dušana Krč-Šeberu a JUDr. Jozefa Janíka, v trestnej veci proti odsúdenému J. A., nar. XX.X.XXXX v G., trvale bytom G., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí dňa 9. apríla 2019, prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 24. januára 2019, sp. zn. 6Pp/247/2018 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť prokurátora zamietla, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 24. januára 2019, sp. zn. 6Pp/247/2018, bolo rozhodnuté tak, že podľa § 66 ods. 1, 2 Tr. zák. v spojení s § 415 ods. 1 Tr. por. sa odsúdený J. A. podmienične prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp. zn. 2T/109/2012 zo dňa 28.05.2013 v spojení s uznesením Okresného súdu Čadca, sp. zn. 2T/109/2012 zo dňa 25.04.2016 a trestným rozkazom Okresného súdu Čadca, sp. zn. 1T/76/2014 zo dňa 05.12.2014 v spojení s uznesením Okresného súdu Čadca, sp. zn. 1T/76/2014 zo dňa 20.12.2017 a trestným rozkazom Okresného súdu Čadca, sp. zn. 2T/9/2018 zo dňa 12.07.2018. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona mu súd určil skúšobnú dobu vo výmere 13 mesiacov.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal sťažnosť prokurátor do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia. Následne prokurátor sťažnosť písomne odôvodnil. V úvode odôvodnenia sťažnosti prokurátor poukázal na obsah výrokovvej časti a podstatu odôvodnenia napadnutého uznesenia s tým, že s rozhodnutím súdu sa nestotožňuje. Na podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje okrem splnenia formálnych podmienok aj splnenie materiálnych podmienok, ktoré podľa názoru prokurátora odsúdený nespĺňa. Menovaný bol 6-krát odsúdený a v súčasnej dobe je vo výkone trestu pre rôznorodú aj násilnú trestnú činnosť, ktorej sa dopustil aj v minulosti. Odsúdenému už v minulosti bola poskytnutá možnosť a priestor k tomu, aby preukázal nápravu, snahu o vedenie riadneho života, pričom dôveru, ktorú mu súd v minulosti pri podmieničnom odsúdení poskytol, nevyužil, nespĺnil tieto očakávania a dopustil sa ďalšej trestnej činnosti. Z hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom vyplýva, že resocializačná prognóza bola vyhodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika sociálneho zlyhania. Ako rizikové faktory ústav uviedol opakované páchanie trestnej činnosti, závažnosť trestného činu, skúsenosti s návykovými látkami, nízke vzdelanie a dlhy. Vzhľadom na uvedené ústav konštatoval, že odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmieničné prepustenie. Odsúdený má vykonať všetky aktuálne tresty až 5.3.2020. Vzhľadom k uvedenému teda vôbec nie sú naplnené materiálne podmienky na podmieničné prepustenie. Na základe vyššie uvedených skutočností navrhol, aby Krajský súd v Trenčíne podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a rozhodol vo veci sám zamietnutím návrhu odsúdeného o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

K sťažnosti prokurátora sa písomne vyjadril odsúdený. Podľa názoru odsúdeného sťažnosť prokurátora je síce formálne zákonná, ale pri celkovom hodnotení absolútne nedôvodná a bez akéhokoľvek racionálneho základu. Jediným vecným a relatívne prijateľným argumentom zo stany prokuratúry je jeho trestná minulosť. Ak sa však na vec pozrieme objektívne a zhodnotíme komplexným spôsobom všetky jeho pozitívne a negatívne stránky, pridáme podobne ako senát okresného súdu k záveru, že odsúdený naplnil úplne všetky podmienky stanovené legislatívnymi normami pre to, aby mohol byť podmienene prepustený. Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí poukázal na skutočnosť, že odsúdený bol už 5-krát súdne trestaný, pričom v jednom prípade bol aj podmienene prepustený, avšak v skúšobnej dobe sa neosvedčil. Táto skutočnosť sa nezakladá na pravde, nakoľko vo výkone trestu odňatia slobody je po prvýkrát, a to uvádza aj okresný súd v závere uznesenia. Prokurátor podľa názoru odsúdeného zle študoval spisový materiál a v jeho odsúdeniach má evidentný zmätok. Podľa názoru odsúdeného takýto prístup, zakladajúci sa výlučne na minulosti odsúdeného, nie je prístupný, keďže týmto postupom defakto sa má odsúdený druhýkrát trestať za tie isté veci. Odsúdený uznáva, že bol podmienene odsúdený. Taktiež je pravda, že v skúšobnej dobe sa neosvedčil a trest mu bol premenený na výkon trestu. Vo väzení si odsúdený uvedomil všetky chyby z minulosti, výkon trestu mu je dostatočným ponaučením a verí tomu, že po jeho prepustení bude viesť riadny život. S určitosťou vie, že do budúcnosti nespácha čo i len priestupok. Odsúdený žiada o poslednú šancu, dnes vie, že je riadny človek, zbavený zlých návykov a stereotypov kriminálnej osobnosti. Z uvedených dôvodov navrhol, aby bola sťažnosť prokurátora ako nedôvodná zamietnutá.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku krajský súd konštatuje, že prokurátor v dôvodoch jeho sťažnosti ani nenamietal existenciu takýchto procesných väd v konaní okresného súdu.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienene prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 Tr. zák. a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2 Tr. zák.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmienечné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného

účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu, na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaníu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe preskúmania správnosti výrokov samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou prokurátora, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, na obsah ktorého týmto v podrobnostiach poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, podľa ktorých záverov u odsúdeného sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, 2 Tr. zák. Okresný súd správne poukázal na to, že uvedené ustanovenie podmieňuje podmiennečné prepustenie odsúdeného splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti (nie však nevyhnutnosti) očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa názoru krajského súdu, okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia správne dospel k záveru, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestu.

Pokiaľ ide o splnenie ostatných zákonných podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd považuje za potrebné poukázať na nasledovný obsah odôvodnenia napadnutého uznesenia:

„Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak sa v danom prípade táto podmienka tiež javila ako splnená.

Splnená bola aj tretia z citovaných podmienok, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode a neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy. Súd v tomto poukazuje aj na hodnotenie ústavu na výkon trestu, ktorý odporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť.

Súd je toho názoru, že odsúdený počas výkonu trestu preukázal svoje polepšenie, pričom bol 3-krát disciplinárne odmenený, voľný čas vie tráviť zmysluplne, má vytvorené riadne pracovné návyky, čím si odsúdený vytvoril predpoklad po výkone trestu riadne sa zamestnať a tým predchádzať trestnej činnosti. Nakoniec odsúdený taktiež plní program zaobchádzania v plnom rozsahu, a teda uvedený výkon trestu odňatia slobody mu bol dostatočným ponaučením, aby v budúcnosti viedol riadny život a zaradil sa do spoločnosti.

V tomto sa súd stotožnil so záverom hodnotenia ústavu, ktorý odporučil odsúdeného podmiennečne prepustiť. Súd len dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu o podmiennečné prepustenie, súd primárne vychádza zo záverov hodnotenia ústavu, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného,

môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy. V danom prípade súd nezistil iné skutočnosti, ktoré by záver hodnotenia ústavu ako aj jeho odporúčanie spochybňovali.

Podľa súdu sú u odsúdeného čiastočne znížené resp. nie úplne opodstatnené aj riziká sociálneho zlyhania uvedené v hodnotení ústavu (opakované páchanie trestnej činnosti, závažnosť trestného činu, skúsenosti s návykovými látkami, nízke vzdelanie a dlhy). V tomto súd poukazuje pokiaľ ide o I. nízke vzdelanie a dlhy, že odsúdený je vo výkone trestu pracovne zaradený, pričom, je hodnotený kladne. Odsúdený si tak vytvoril podmienky po výkone trestu sa zamestnať a predchádzať tak trestnej činnosti. Tu zároveň súd poukazuje aj na predložený prísľub práce pre odsúdeného od spoločnosti AMD TRANS, s.r.o., ako aj rodinné zázemia odsúdeného, od ktorého možno očakávať pomoc odsúdenému v začlenení sa do spoločnosti, ktorá skutočnosť vyplynula súdu jednak z predložených záruk od sestier odsúdeného, ale aj z kladného hodnotenia ústavu, ktorý poukazoval na pozitívny vplyv rodiny na odsúdeného. V prípade II. opakovaného páchania trestnej činnosti súd je toho názoru, že vzhľadom na dosiahnutý stupeň resocializácie s poukazom na závery hodnotenia ústavu, sú u odsúdeného dané predpoklady, že po prepustení bude viesť riadny život. V tomto súd prihliadol najmä na plnenie programu zaobchádzania, jeho pracovné zaradenie vo výkone trestu, zabezpečenie si práce po prepustení z výkonu trestu a podporu rodinného prostredia. Pokiaľ ide o III. závažnosť spáchanej trestnej činnosti súd uvádza, že táto sama o sebe nemôže byť prekážkou na podmienené prepustenie, ak inak odsúdený spĺňa zákonné podmienky, keď závažnosť trestnej činnosti je zohľadnená jednak vo výmere uloženého trestu odňatia slobody, ale aj tým, že odsúdený môže byť podmienené prepustený, v prípade trestu uloženého mu za zločin, pre spáchanie ktorého je odsúdený t. č. vo výkone trestu, až po vykonaní 2/3 trestu (obdobne pozri uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23Tos/98/2017 zo dňa 11. augusta 2017). V prípade IV. skúseností s návykovými látkami súd poukazuje, že u odsúdeného v súvislosti s páchaním trestnej činnosti nebolo potrebné uložiť odsúdenému ochranné liečenie, a teda možno usudzovať, že jeho prípadné skúsenosti s návykovými látkami nie sú takého charakteru, ktoré by odôvodňovali obavu, že by sa odsúdený mal dopúšťať ďalšej trestnej činnosti pod vplyvom návykových látok, prípadne v dôsledku ich užívania alebo z dôvodu zabezpečenia si prostriedkov pre ich získanie. Vzhľadom k týmto skutočnostiam preto tento kriminogénny faktor nepredstavuje pre súd v spojení s ostatným obsahom hodnotenia odsúdeného takú skutočnosť, ktorá by zakladala pre súd vážne pochybnosti o tom, že by odsúdený nebol schopný viesť riadny život po výkone trestu.

Nakoniec odsúdený je vo výkone trestu po prvýkrát a aj preto možno mať za to s poukazom na vyššie uvedené, že v prípade odsúdeného je doterajšie pôsobenie týmto druhom trestu dostatočné. V tejto súvislosti súd uvádza, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zákona u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu, keďže u takejto osoby došlo k opakovanému páchaniu trestnej činnosti napriek predchádzajúcemu výkonu trestu odňatia slobody.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam, ako aj vzhľadom na ústav (minimálny stupeň stráženia), v ktorom odsúdený vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného bola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.“

Podľa názoru krajského súdu v tejto časti odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd dal všetky odpovede na otázky rozhodné z hľadiska posúdenia splnenia zákonných podmienok pre podmienené prepustenie odsúdeného, ako aj odpovede na otázky nastolené v dôvodoch sťažnosti prokurátora, pričom argumentácia okresného súdu nielenže má úplnú oporu v obsahu spisového materiálu, ale dáva jasné a zrozumiteľné odpovede aj na argumentáciu prokurátora v dôvodoch jeho sťažnosti.

Z dôvodov sťažnosti prokurátora podľa názoru krajského súdu vyplýva, že prokurátor nenamieta správnosť záveru okresného súdu ohľadne možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život s poukazom na závery hodnotenia riaditeľa ústavu. Podľa názoru krajského súdu okresný súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo je možné stotožniť sa s odporúčaním ústavu, ktoré odporúčanie aj podľa názoru krajského súdu nie je v rozpore s poznatkami o správaní sa a konaní odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd v danom prípade správne zistil a vyhodnotil aj skutočnosť, že na odsúdeného je prvýkrát pôsobené výkonom trestu odňatia slobody, kedy do popredia vystupuje

prevýchovná zložka výkonu trestu tak, ako to má na zreteli aj účel inštitútu podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. V tejto súvislosti okresný súd správne poukázal na to, že v prípade osôb, ktoré sú po prvýkrát vo výkone trestu, je hlavným zdrojom poznatkov o osobnosti odsúdeného hodnotenie ústavu, vychádzajúce z poznatkov osôb podieľajúcich sa na prevýchovnom pôsobení tohto trestu.

Pokiaľ ide o prokurátorom zdôrazňovanú trestnú minulosť odsúdeného, poukaz prokurátora na to, že odsúdený bol 6-krát odsúdený, je v rozpore so zákonnou fikciou (na páchatel'a sa hľadí, akoby nebol odsúdený) ohľadne prvých dvoch záznamov v odpise z registra trestov. V tejto súvislosti je potrebné tiež zdôrazniť, že z hľadiska výkonu odsúdeným vykonávaných troch trestov odňatia slobody za sebou ide podľa § 101 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov z hľadiska ich výkonu o jediný trest.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr.por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.